

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS:
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Latvijas Lauku attīstības programma 2014. – 2020.
“Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi”
“Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem”

Demonstrējumu projekts
LAD 240118/P7 (Lote Nr. 6)

“Latvijas apstākļiem piemērotu
bumbieru, plūmju un/vai ķiršu
šķirņu izdalīšana”

D. Feldmane, Dz. Dēķena

Demonstrējumu saimniecības saldajiem un skābajiem ķiršiem

DĀRZKOPIBAS INSTITŪTS

Latvijas Lauksaimniecības universitātes APP
Reģ. Nr. 90002127692

Pārbaudes rezultātu anketa

Audzētāja Vārds, uzvārds:

Audzētāja adrese:

Tel. No un e-pasts

Izmēģinājumu atrašanās vieta:

Auglaugs un šķirne/selekcijas
No:

Potcelms:

Stādīšanas datums:

Lauka izvietojums:

Auglaugs:	Kontroles šķirne:	Testējamā šķirne/ selekcijas Nr.:
-----------	-------------------	-----------------------------------

Mēnesis, Gads	Vērtēšanas gads
---------------	-----------------

Apūdeņošana	Pilnveida	Nav	Cits	
Augšne (atzīmēt ar x)	smilts	smilšmāls	māls	
Augu biežība (ierakstīt)	Augi uz hektāra:	Stādīšanas attālumi:		
Izdzīvojušo koku daudzums stādījumā (atzīmēt ar x)	visiāk-kā 75%	25-75%	mazāk-kā 25%	
Ziemcietība	jaunajiem dzinumiem	labā	vāja	
	garamzarņiem			
	auglzarņiem			
	stumbriem			
Koka veselība	lapu veselība			
	zaru veselība			
	stumbra veselība			
Koka vainags, zarošanās	patk	vidēji	nepatk	
Veģetatīvā augšana	spēcīga (jaunie dzinumi garāki par 50 cm)	vidēja (jauno dzinumu garums 30 – 50 cm)	nēlieta (jaunie dzinumi īsāki par 30 cm)	
	Lapu nobriešanas laiks (ierakstīt, kad visas nobriušas)			
Koku vērtējums salīdzinājumā ar kontroles šķirni		labāka	līdzīga	vājāka
	Ziemcietība			
	Lapu veselība			
	Stumbra un zaru veselība			
	Vainags, zarošanās			
Kaitēkļu / slimību izplatība (uz lapām, zariem, stumbra)	ierakstīt, kas ir vērtēts	zema	vidēja	stipra
Kāda bija zemākā temperatūra ziemā? Citi komentāri:				

Graudu iela 1. Ceriņi,
Krimūnu pag,
Dobele nov., LV 3701
Latvija

+371-63722294
+371-63724926
Fax +371-63781718
e-pasts: lvai@lvai.lv
www.lvai.lv

Norēķinu konts:
Valsts Kase TREL LV22
LV62TREL9160493000000

DĀRZKOPIBAS INSTITŪTS

Latvijas Lauksaimniecības universitātes APP
Reģ. Nr. 90002127692

Ziedēšanas sākums (ierakstīt):				
Ražas vākšanas laiks (ierakstīt):	Novākti pirmie augļi:	Apm. 50% novākti:	Ražas vākšanas pabeigta:	
Kopējā raža (ierakstīt)	(kg/no koka)			
Ziedēšanas un ražības vērtējums	ziedēšana	labā	vidēja	vāja
	ražība			
Augļu kvalitāte	izskats			
	lielums			
	garša			
plūmēm	kaulīņa atdalīšanās			
	stingrums			
Augļu izturība pret plaisāšanu				
Citas pazīmes augļiem				
Augļu veselība	izturība pret slimībām (puves, kraupis u.c.)			
	izturība pret kaitēkļiem			
Ziedēšanas, ražības, augļu vērtējums salīdzinājumā ar kontroles šķirni		Labāka	Līdzīga	Vājāka
	Ziedēšana			
	Ražība			
	Augļu izskats			
	Augļu lielums			
	Augļu garša			
Kaulīņa atdalīšanās				
Kaitēkļu / slimību izplatība (ziedpumpuros, ziedos vai augļos)	ierakstīt, kas ir vērtēts	zema	vidēja	stipra
Kā vērtējat, salīdzinot ar kontroles šķirni kopumā?		Labāk	Līdzīgi	Sliktāk
Vai būtu vēlme stādīt vairāk:		Jā		Nē
Citi komentāri:				

Graudu iela 1. Ceriņi,
Krimūnu pag,
Dobele nov., LV 3701
Latvija

+371-63722294
+371-63724926
Fax +371-63781718
e-pasts: lvai@lvai.lv
www.lvai.lv

Norēķinu konts:
Valsts Kase TREL LV22
LV62TREL9160493000000

Apstākļi

2019. g. salna līdz -6 °C Latgalē, līdz – 2 °C Zemgalē, sausa vasara

2020.g. silta ziema, bet gaisa temperatūra līdz 0 °C ziedēšanas laikā

2022. g. sniegs uz mitras, nesasalušas augsnes, vēss ziedēšanas laiks

Temperatūra, ķiršu attīstība	Saimniecības			
	Dobeles, DI	Jelgavas nov., 'Gaidas'	Kuldīgas nov., 'Lejasdārzi'	Rēzeknes nov., 'Ķirši'
Zemākā temperatūra ziemā	no -7 līdz -22 °C	no -10 līdz -20 °C	no -8 līdz -20 °C	no -19 līdz -27 °C
Ķiršu uzziedēšana	25. aprīlis – 10. maijs skābie: 28. aprīlis – 12. maijs	Skābie: aprīļa beigas – maija sākums	26. aprīlis - 10. maijs	1. – 12. maijs
Ķiršu novākšanas sākums	18. jūnijs -1. jūlijs skābie: 1. – 15. jūlijs	Skābie: 30. jūnijs – jūlija vidus	13. jūnijs – 4. jūlijs	25. – 30. jūnijs

Saldie ķirši - Latgale

- Kontrolšķirne – ‘Meelika’ (stādīta 1996. gadā)
 - No jauna iestādīta – Brjanskas 3-36
 - Pārbaudāmās šķirnes – ‘Ovstuženka’, ‘Jurgita’, ‘Arthur’ (‘Kristiina’), ‘Revna’, Vytenu Rožine’
 - Pirmajā gadā gājušas bojā: ‘Lapins’, ‘Ochsenherz’
- no jauna (2020.g.?) iestādītas un pārziemojušas Eiropā audzētās šķirnes ‘Tamara’, ‘Regina’ un ‘Simona’ (potcelms Krymsk 5), kā arī Igaunijas šķirne ‘Madissoni Roosa’ un seni, vēli vietējie ķirši ar dzelteniem augļiem
- DI labprāt tur pārbaudītu arī savas jaunās šķirnes un hibrīdus

Meelika

- Zied agri
- Augļu masa 3 - 3,5 g
- Augļi ir mīksti
- Augļos augsts polifenolu saturs
- Koks ir liels, ar biezu vainagu,
- Labi aug uz potcelma Gisela 5
- Vairāk piemērota Vidzemei un Latgalei, mazāk – Kurzemei
- Par apputeksnētāji neder 'Tiki'

Arthur

- Zied agri
- Augļu masa 4 – 4,5 g,
- Augļi vidēji blīvi, plaisā nedaudz,
- Koks vidēja auguma ar plašu vainagu
- Labi veido sānzarus bez īsināšanas
- Par apputeksnētājiem neder 'Radica',
'Johan', 'Kompaktnaja Venjaminova',
'Brjanskaja Rozovaja'

Brjanskas 3-36

- Zied vidējā laikā
- Augļu masa 4,5 - 5 g
- Augļi ir blīvi un saldi
- Lietainā laikā augļi plaisā
- Kokam parasti jāīsina jaunus, garos dzinumus un jāatliec zarus
- Labi aug uz potcelma 'Latvijas Zemais'
- Par apputeksnētāju neder 'Odrinka'

Šķirne	Ziemcietība	Veselība	Veģetatīvā augšana	Vainags, zarošanās	Salīdzinājums ar kontrolšķirni
Meelika	Laba	Stumbram un zariem laba, lapām - vidēja	Jauniem kokiem spēcīga, pieaugušiem - vidēja	Laba	-
‘Ovstuženka’	Laba	Laba	Pirmajos gados vāja, vēlāk vidēja (2022.g. ziedēja, bet augļi neaizmetās)	Labs	Ziemcietība un veselība līdzīga, augšana vājāka
Brjanskas 3-36	Laba	Laba	Vidēja	Labs	
‘Arthur’ (‘Kristiina’)	Laba	Stumbram un zariem laba, lapām - vidēja	Vāja pirmajos gados, pēc tam - vidēja	Laba	
‘Revna’	Laba	Stumbram un zariem laba, lapām - vidēja	Vidēja (2022.g. veidojās pirmie augļi)	Labs	
‘Vytenu Rožine’	Vidēja	Stumbram un lapām – laba, jaunajiem dzinumiem - vidēja	Sākumā – vidēja, 2022.g. - vāja	Laba	Vājāka

Šķirne	Ziedēšana	Ražība (kg no koka)	Augļu lielums	Augļu izskats	Garša
Meelika	Laba	Vidēja - laba (25 kg)	Vidējs (5 – 6 g)	Labs	Laba
Revna	Vidēja	Vidēja	Labs (7 - 8 g)	Labs	Laba

Saldie ķirši - Kurzeme

- Kontrolšķirne – Brjanskas 3-36 (stādīta 2015. gadā)
 - Jaunās šķirnes no Latvijas:
 - ‘Paula’ un ‘Artis’ (stādītas 2015. un 2016. gadā)
 - ‘Līgo’, ‘Liepājas Lielaugļu’ un ‘Cīravas Sārtais’ (stādītas 2015. gadā)
 - Jaunās šķirnes no Lietuvas:
 - ‘Irema’, ‘Kome’, ‘Luke’, ‘Germa’ (stādītas 2017. gadā)
 - ‘Germa’ vājas ziemcietības dēļ tika brāķēta pēc pirmā vērtēšanas gada
- saimniecībā vēl ir ļoti plaša šķirņu kolekcija un tiek pārbaudīti labākie jaunie hibrīdi

Artis

- Ziemcietība – līdz šim laba.
 - Kompakts augums, plati atzarošanās leņķi, veselīgs stumbrs.
 - Var slimot ar lapbiri.
 - Prasa labus augšanas apstākļus, kopšanu.
 - Pašneauglīga, ziedēšanas laiks – vidējs, reizē ar lielāko daļu citu šķirņu.
-
- Augļi ir lieli un skrimšļaini, ar labu garšu. Augļa masa 7 – 8 g.
 - Šķīstošās sausas saturs 18 – 19 °Brix, kopējais skābju saturs - 0.6%.
 - Vidēji garš kātiņš, sauss atrāvums.
 - Nogatavošanās laiks vidēji vēls – jūlija II dekāde (Dobelē).
 - Augļi lietainā laikā plaisā.

Paula

- Augļu masa 6 – 6,5 g
- Augļi ir vidēji blīvi, saldi
- Ražīga šķirne
- Kompakts koks
- Par apputeksnētāju neder 'Burlat'

Cīravas Sārtais

Līgo

Šķirne	Ziemcietība	Veselība	Veģetatīvā augšana	Vainags, zarošanās	Salīdzinājums ar kontrolšķirni
Brjanskas 3-36	Laba	Laba	Spēcīga	Laba	-
Līgo	Stumbram un pamatzariem laba, augļzariņiem - vidēja	Stumbram un zariem - laba, lapām - vidēja	Spēcīga	Zarojas maz, skrajš vainags	Ziemcietība līdzīga, lapu veselība vājāka, augšana spēcīgāka, zarošanās vājāka
Paula	2019. gadā – vāja, citos gados - laba	2019. gadā – vidēja, pat vāja, citos gados - laba	Vidēja	Laba	Līdzīga
Liepājas Lielaugļu	Stumbram un pamatzariem - 2020.g. vāja, citos gados laba; jaunajiem zariem un augļzariem - vidēja vai laba	Stumbram - vāja zariem – vidēja līdz laba, lapām – vidēja	Vidēja	Vāja	Ziemcietība, veselība, augšana un zarošanās vājāka par kontroli.

Šķirne	Ziedēšana	Ražība (kg no koka)	Augļu lielums	Augļu izskats	Garša	Salīdzinājums ar kontrolšķirni
Brjanskas 3-36	Laba	Kopumā laba (1,8 – 5,2 kg), bet 2022. g. – vāja (4 kg)	Labs (6,2 – 6,4 g)	Labs	Vidēja	-
Līgo	Kopumā - laba, bet 2020.g. vidēja (izsalušas drīksnas)	Vāja (0,3 - 1,3 kg)	Vidējs (6,4 - 6,8 g)	Vidējs	Vidēja	Augļa lielums – līdzīgs; ražība, izskats un garša – vājāki
Paula	Kopumā – laba, 2019. – vāja,	kopumā laba (0,4 - 11,2 kg), bet 2019.g. vāja (0,2 kg)	Labs (6,4 – 7,2 g)	Labs	Kopumā laba, bet 2022.g. - vidēja	Labāka
Liepājas Lielaugļu	Laba	Vidēja (1,2 - 3,2 kg)	Labs (7,1 – 8,3 g)	Labs	Laba	Ražība – līdzīga vai vājāka, augļu kvalitāte augstāka

Šķirne	Ziemcietība	Veselība	Veģetatīvā augšana	Vainags, zarošanās	Salīdzinājums ar kontrolšķirni
Artis	Kopumā laba (bet stumbra bojājumi 2022. gadā)	Stumbram un zariem – laba, lapām - vidēja	Vidēja	Vidēja - laba	Ziemcietība un veselība līdzīga, zarošanās nedaudz vājāka, augums mazāks.
Irema	Stumbram un pamatzariem laba,		Vidēja	Vidēja	Ziemcietība un veselība līdzīga vai vājāka, augšana un zarošanās līdzīga
Kome	auglzariņiem – vidēja		Spēcīga	Vidēja	Ziemcietība un veselība līdzīga vai vājāka, augšana līdzīga, zarošanās vājāka
Luke	līdz laba		Spēcīga	Vidēja	
Cīravas Sārtais	Vidēja - vāja	Vidēja - vāja	Spēcīga	Maz zarojas, skrajš vainags	Augšana spēcīgāka, ziemcietība, veselība un zarošanās - vājāka

Šķirne	Ziedēšana	Ražība (kg no koka)	Augļu lielums (augļa masa, g)	Augļu izskats	Garša	Salīdzinājums ar kontrolšķirni
Artis	laba	Vidēja – laba (4,2 – 5,1) kg	Labs (7,2 - 8,5 g)	labs	laba	Laba
Irema	vāja	Vāja (0,7 kg – 2,1 kg)	Labs (6,9 - 7,1 g)	labs	vidēja	Ražība vājāka – augļu kvalitāte līdzīga
Kome	vāja	Vāja (1,6,kg)	Labs (7 -7,2 g)	labs	vidēja	Ražība – vājāka, augļu kvalitāte – augstāka.
Luke	Vāja	Vāja (0,4 kg)	Labs (7,2 g)	Labs	Laba	
Cīravas Sārtais	Vidēja	Vāja (0,1 - 2,6 kg)	Labs (8,2 – 8,8 g)	Labs	Vidēja	Laba

Perspektīvi agrie saldie ķirši Latvijā

PU 14 406

SR 9-3-18

SR 24-4-37

Perspektīvi vidēji vēlie saldie ķirši Latvijā

SR 24-2-35

SR 24-3-51

SR 24-3-6

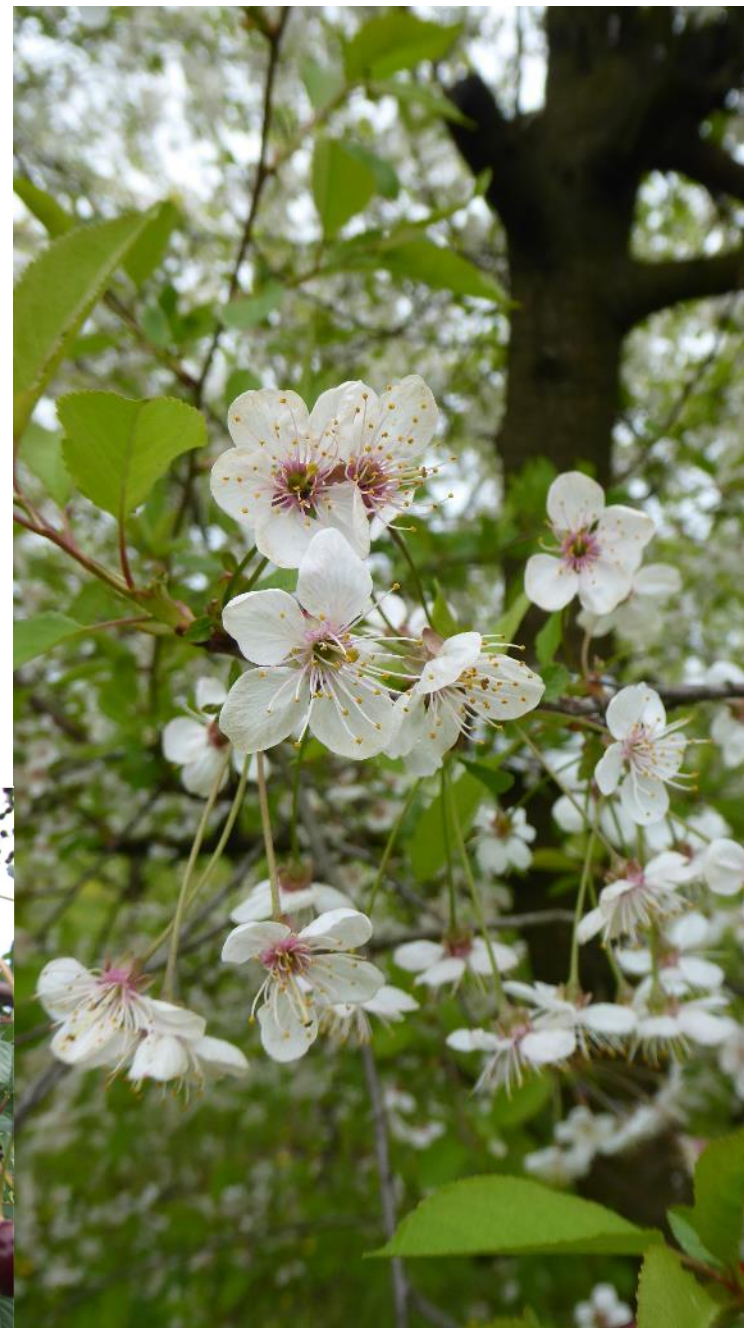
Uģis

- Brjanskas 3-36 sēklaudzis
- Koks pusstāvs, vidēja auguma.
- Ar vidēju ziedēšanas un augļu ienākšanās laiku.
- Tumši sarkaniem augļiem ar vidējo masu 6.9 g.
- Mēdz plaisāt stumbri.

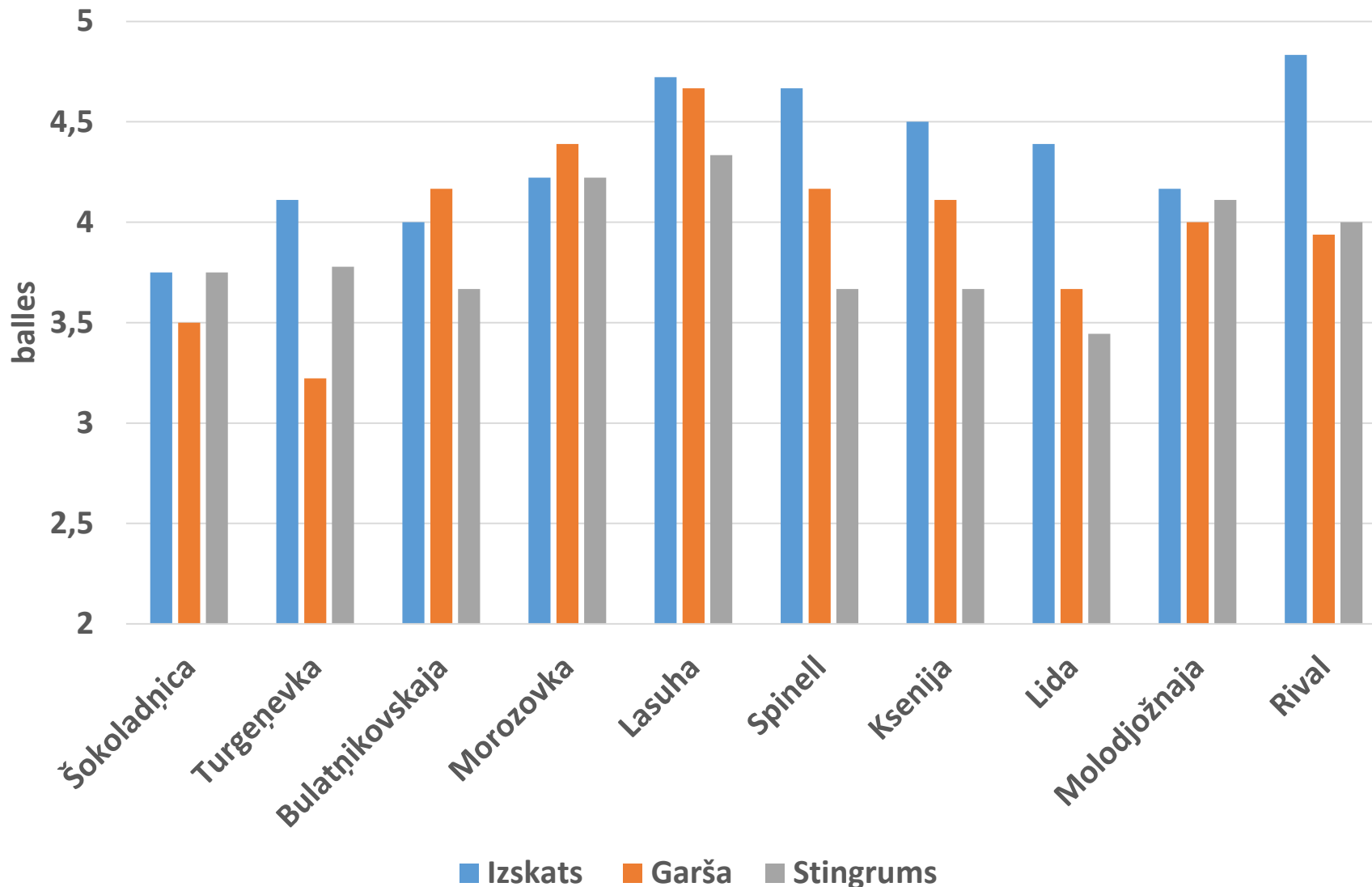
Skābie ķirši - Zemgale

- Kontrolšķirne 'Šokoladņica' (iestādīta 2014. g.)
- Pārbaudāmās šķirnes: 'Živica', 'Haritonovskaja', 'Molodjožnaja', 'Grabauskiene', 'Girljanda', 'Nana' (iestādītas 2019. g.)
- Labprāt pārbaudītu šeit šķirni 'Ksenija'

Šķirne	Ziemcietība	Veselība	Veģetatīvā augšana	Vainags, zarošanās	Salīdzinājums ar kontrolšķirni
‘Šokoladņica’	laba	Laba	Laba	Biezs zarojums	-
‘Haritonovskaja’	laba	laba	Vāja - vidēja	Vidēji biezs vainags, labi zarojas	Ziemcietība, veselība un zarošanās līdzīga, augšana - vājāka
‘Molodjožnaja’	laba	Pirmajos gados laba, 2022.g. – vāja (saplaisājis stumbrs, lapbire)	Vāja - vidēja		
‘Živica’	Vidēja - laba	laba	Vāja - vidēja		
‘Grabauskiene’	Vidēja	Stumbram un zariem sākumā laba, bet 2022.g. – stumbra bojājumi. Lapbire katru gadu	Vāja - vidēja	Biezs vainags ar smalku zarojumu	Ziemcietība un veselība vājāka. 2021. gadā veidojās pirmie augļi – tumši sarkani, nelieli, mīksti.
‘Girļjanda’	Vāja	Vāja	Vāja	Vidēja	Stipri vājāka ziemcietība un veselība
‘Nana’	Vāja	vāja	vāja	Vidēja	

Degustācijas rezultāti skābajiem ķiršiem 2020. gadā

- Šokoladņica, Turgeņevka: pavāja garša
- Bulatņikovskaja: nedaudz garšīgāka, bet mīkstāka
- Lasuha: labākā garša, vidēji blīvi augļi
- Spinell, Ksenija: līdzīgs vērtējums
- Lida: pavāja garša, labs izskats
- Morozovka, Molodjožnaja: stabila kvalitāte
- Lasuha, Spinell, Ksenija, Rival: labākais izskats

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS:
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Pateicamies par finansējumu projekta lotes “Latvijas apstākļiem piemērotu bumbieru, plūmju un/vai ķiršu šķirņu izdalīšana” īstenošanai (LAD līguma numurs: LAD 240118/P7)!

Paldies par uzmanību!